

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/165/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0018202651
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:0018202651.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu W. O., nar. X.X.XXXX, trvale bytom W., Z. XXXX/X, proti žalovanému B. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom W., Z. XXXX/X, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu 19C/30/2018-20 z 25.4.2018 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie a určuje, že nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného pod sp. zn. 11C/37/2018 na Okresnom súde Michalovce.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Michalovce (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) uznesením nariadil neodkladné opatrenie (ďalej len „NO“), ktorým uložil žalovanému B. Z., nar. XX.X.XXXX, aby dočasne nevstupoval do domu na ul. Z. XXXX/X v W., postaveného na parcele reg. C č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², zapísaného na LV č. XXXX T. W., katastrálne územie M. (I.). E. uložil povinnosť v lehote XX dní od doručenia rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia podať proti žalovanému na súde žalobu o zákaz vstupu do domu na ul. Z. XXXX/X v W., postaveného na parcele reg. C č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², zapísaného na LV č. XXXX T. W., katastrálne územie M. (II.) a priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania o neodkladnom opatrení v plnom rozsahu (III.).

2. Po vyhodnotení skutkových a právnych dôvodov návrhu na nariadenie NO a pri právnom posúdení veci podľa ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. e), § 326 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1, § 336 ods. 1 a 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd dospel k záveru, že navrhovaná dočasná úprava pomerov strán sporu uložením zákazu žalovanému dočasne vstupovať do rodinného domu na ul. Z. XXXX/X v W. je potrebná vzhľadom na násilnické správanie sa žalovaného voči žalobcovi, a preto návrh posúdil ako dôvodný. Z listinných dôkazov predložených žalobcom súdu vyplynulo, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom domu č. súp. XXXX postaveného na parcele č. XXXX/XX, a to v spoluvlastníckom podiele X z celku, zapísaného na LV č. XXXX k. ú. M., T. W., na ktorom je zároveň zapísané aj vecné bremeno, a to právo doživotného bývania a užívania nehnuteľnosti v prospech W. O., nar. XX.XX.XXXX (otec žalobcu, starý otec žalovaného). Zo záznamu Okresného riaditeľstva PZ Michalovce č. ORPZ-MI-OPP3/2018-P zo dňa 14.4.2018 o podaní oznámenia o priestupku mal preukázané, že žalobca uvedeného dňa o 22.45 hod. na Obvodnom oddelení PZ v Michalovciach podal oznámenie podľa § 59 ods. 3 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu (pod č. DÚ-587/MI-2018), v ktorom uviedol, že býva v rodinnom dome na Z. X v W., ktorého je spolujiteľom spolu so svojou sestrou W. Z., rod. O., v dome býva aj jeho synovec B. Z., ktorý dňa XX.X.XXXX v čase okolo XX.XX hod. po príchode domov začal búchať na vchodové dvere vstupnej haly 1. podlažia obývanej W. O. tak, že na vchodových dverách zostali aj krvavé škrvy z rúk žalovaného, ktorý kričal, aby W. O. prišiel von, že si to spolu rozdajú a vulgárne mu nadával, na čo žalobca otvoril vchodové dvere a povedal mu, nech zväži svoje slová, žalovaný začal opakovane

udierať do vchodových dverí, a po upozornení žalobcu, aby s týmto konaním prestal, lebo zavolá políciu, žalovaný mu povedal nech len zavolá, že sa polície nebojí a opakovane búchal do dverí. Žalobca mal podozrenie, že žalovaný bol pod vplyvom omamných látok, čo sa opakovalo už aj v minulosti, avšak nedospelo to až k fyzickým vyhrážkam zo strany žalovaného, v dôsledku ktorých má žalobca obavu o svoj život a uviedol, že pokiaľ by tam nebola pevná prekážka (vchodové dvere), žalovaný by ho bol fyzicky napadol päťami a možno aj kopancami. Žalovaný B. Z. dňa XX.X.XXXX podľa ust. § 27a ods. X zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov bol vykázaný zo spoločného obydľia na ul. Z.. X v W. na dobu 10 dní (potvrdenie Okresného riaditeľstva PZ v Michalovciach, odbor poriadkovej polície, Obvodné oddelenie PZ Michalovce zo 14.4.2018 o vykázaní žalovaného B. Z. zo spoločného obydľia ohrozenej osoby W. O., nar. X.X.XXXX, na č.l. X spisu). Dňa 17.4.2018 žalobca podal taktiež oznámenie o priestupku proti majetku - poškodenie interiérových dverí (potvrdenie Obvodného oddelenia PZ Michalovce č. DÚ-593/2018 zo 17.4.2018). Z prepúšťacej správy Psychiatrickej nemocnice Michalovce z 19.4.2018 (č.l. 11 spisu) súdu vyplynulo, že pacient W. O., nar. XX.XX.XXXX, bol na psychiatrickom oddelení hospitalizovaný od 14.3.2018 do 19.4.2018, a to na odporúčenie ošetrojúcej lekárky pre zhoršenie psychického stavu, podľa záverov prepúšťacej správy sa u pacienta jednalo o organickú afektívnu poruchu, organickú poruchu osobnosti a správania zapríčinené chorobou, poškodením a dysfunkciou mozgu s tým, že stav pacienta sa po liečbe zlepšil a v zlepšenom stave bol prepustený do ambulantnej liečby, ktorej sa má podrobovať. Zo skutkových tvrdení žalobcu a z predložených listinných dôkazov súd prvej inštancie mal osvedčené, že žalovaný je dôvodne podozrivý z násilia voči žalobcovi a pre svoje správanie voči žalobcovi ako ohrozenej osobe bol podľa ust. § 27a ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov vykázaný zo spoločného obydľia na ul. Z. č. X v W. na dobu 10 dní, preto podľa posúdenia súdu je potrebné dočasne upraviť pomery strán sporu vzhľadom na dôvodnú obavu žalobcu z násilného správania sa žalovaného voči jeho osobe aj majetku. Súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že nariadením NO sa dosiahne trvalá úprava pomerov medzi stranami sporu. Ust. § 325 ods. 2 písm. e) CSP umožňuje uloženie zákazu, aby osoba dôvodne podozrivá z násilia nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, ide teda o dočasnú úpravu pomerov strán sporu. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že žalovanému nesvedčí žiadny titul na užívanie nehnuteľnosti a pri tomto posúdení poukázal na samotné tvrdenie žalobcu uvedené v návrhu na NO, z ktorého vyplynulo, že užívanie nehnuteľnosti žalovaným je odôvodnené súhlasom druhej podielovej spoluvlastníčky rodinného domu, sestry žalobcu W. Z., rod. O.. M. dôkazný stav podľa posúdenia súdu osvedčuje neodkladnosť úpravy pomerov strán sporu vylúčením žalovaného z užívania nehnuteľnosti, nepreukazuje však bez akýchkoľvek pochybností, že je dôvodné trvalé vylúčenie žalovaného z užívania domu, preto súd uložil žalobcovi povinnosť podľa ust. § 336 ods. 1 CSP podať žalobu vo veci samej o zákaz vstupu žalovaného do dotknutej nehnuteľnosti, v rámci ktorého konania sa vykoná riadne dokazovanie a posúdi dôvodnosť uloženého zákazu vstupu žalovaného do nehnuteľnosti a prípadná oprávnenosť alebo neoprávnenosť užívania nehnuteľnosti žalovaným. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal ich náhradu žalobcovi, ako strane plne úspešnej v konaní.

3. Uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalovaný, ktorý odmietol tvrdenia žalobcu, že ruší nočný klud, vodí do domu pochybné osoby, s ktorými požíva omamné a psychotropné látky. Uviedol, že nikdy žiadna policajná hliadka nebola volaná z dôvodu rušenia nočného kludu jeho osobou, že v predmetnej veci nič nepreukazujú ani fotografie, ktoré žalobca pripojil k návrhu, ktoré sám nafotil takým spôsobom, že bez jeho vedomia a súhlasu jeho matky vstúpil do ich súkromia a obydľia, ktoré spoločne s matkou a jej druhom užívajú, preto si mohol nafotiť čo chcel a ako chcel. Žalobca ich nielenže šikanuje tým, že im vstupuje do súkromia, ale snorí po izbách v čase ich neprítomnosti a kradne im osobné veci, napr. mu odcudzil cestovný pas. Žalovaný nepoprel, že dňa 14.4.2018 okolo 22.00 hod. búchal na dvere žalobcu a uviedol, že ľutuje toto svoje konanie, ktoré však bolo ovplyvnené jeho sústavným šikanovaním, i jeho matky a jej druhu W. B. zo strany žalobcu a on už nemohol zniesť žalobcovu správanie voči nim v dome, v ktorom býva s matkou a jej druhom. Poukázal na to, že jeho matka je spoluvlastníčkou rodinného domu a žalobca im systematicky dlhšiu dobu sťažoval život v tomto dome tým, že v zimnom období v čase mrazov vypínal kúrenie a teplú vodu, v zime si museli kúriť ohrievačmi, a jeho matka i jej druh boli preto nútení si urobiť svoje vlastné kúrenie. Žalovaný poprel tvrdenie žalobcu, že mal poškodiť interiérové dvere. Vyslovil sklamanie z toho, že súd vo veci dočasného zákazu vstupu do domu nerozhodoval na základe právoplatného rozhodnutia o priestupku, ale len na základe záznamu o podaní oznámenia, ktorý podľa žalovaného nie je pre takéto rozhodnutie relevantný. Mal za to, že pre svoje rozhodnutie si súd mohol vyžiadať príslušnú dokumentáciu od policajného zboru, z ktorej by bolo zrejmé, že k žiadnemu poškodeniu interiérových dverí nedošlo. Uviedol, že práve žalobca W. O. poškodzuje ich majetok, keď

bez súhlasu matky žalovaného svojvoľne dal vyvŕtať dieru do priestorov, kde bývajú, aby cez tento priestor ľahal komín (na dôkaz predložil fotografiu). Tvrdil, že žalobca urobí všetko možné, aby jeho a W. B. dostal preč z domu, dokonca sa pokúšal na Mestskom úrade v Michalovciach neoprávnené im zrušiť trvalý pobyt v dome. Žalovaný ďalej poukázal na skutočnosti, ktoré žalobca uviedol do záznamu o podaní oznámenia o priestupku a zdôraznil skutočnosť, že po otvorení dverí žalobcom fyzicky ho nenapadol a opak je pravdou, že bol to práve žalobca W. O., ktorý fyzicky napadol W. B. asi v polovici decembra 2017, preto sa pýta, kto má mať obavu o svoje zdravie, ak žalobca raz povedal jeho matke, že ju z domu vyhodí a tiež bol voči nej agresívny a chcel ju fyzicky napadnúť. Žalovaný mal za to, že uznesenie bolo vydané predčasne a súd si mohol urobiť názor aj vykonaním výsluchu W. Z. a jej druha W. B. a v takom prípade by zistil skutočné pomery spoločného spolunažívania strán sporu, matky žalovaného a jej druha, a na základe uvedených skutočností navrhol, aby Okresný súd Michalovce vydané uznesenie zrušil v plnom rozsahu.

4. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) prejednal odvolanie žalovaného, preskúmal napadnuté uznesenie spolu s predchádzajúcim konaním súdu prvej inštancie, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a napadnuté uznesenie je vecne správne. Odvolací súd preto podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP napadnuté uznesenie potvrdil a podľa § 330 ods. 1 CSP určil, že nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do doby právoplatného rozhodnutia vo veci samej, pričom sa stotožnil so správnymi dôvodmi uznesenia, na ktoré v súlade s § 387 ods. 2 CSP v celom rozsahu poukazuje.

5. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci správne posúdil skutkové a právne dôvody návrhu žalobcu a dospel k správne záveru o splnení zákonných predpokladov pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia podľa ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 CSP v spojení s § 325 ods. 2 písm. e) CSP. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobca osvedčil základné skutočnosti umožňujúce záver o dôvodnosti podozrenia z násilia žalovaného voči nemu a odôvodňujúce potrebu navrhovanej neodkladnej úpravy pomerov strán rozhodnutím súdu a uložením zákazu žalovanému dočasne vstupovať do rodinného domu. Súd preto správne rozhodol, pokiaľ napadnutým uznesením nariadil navrhované neodkladné opatrenie a žalobcovi uložil povinnosť v určenej lehote podať žalobu vo veci samej.

6. Skutočnosti, ktoré žalovaný uvádza v odvolaní, nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého uznesenia a neodôvodňujú iné rozhodnutie o podanom návrhu, preto odvolanie žalovaného nemožno považovať za dôvodne podané. V prejednávanej veci bolo osvedčené, že žalovaný sa dňa 14.4.2018 dopustil voči žalobcovi skutku domáceho násilia a na základe oznámenia žalobcu o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu bol dňa 14.4.2018 vykázany zo spoločného obydli v rodinnom dome súp. č. XXXX na ul. Z. X v W., postaveného na parc. č. 1568/78 - zast. plochy a nádvorja o výmere 463 m², zapísaného na LV č. XXXX pre kat. územie M., T. W., a to na dobu 10 dní opatrením Okresného riaditeľstva PZ v W., odboru poriadkovej polície, Obvodné odd. PZ Michalovce. N. žalobca počas trvania vykázania žalovaného zo spoločného obydli podal na súde návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, uvedená lehota sa podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia predlžuje až do nadobudnutia vykonateľnosti rozhodnutia súdu o tomto návrhu, o čom vykázajú osobu upovedomí v rámci poučenia útvar Policajného zboru (§ 27a ods. 9 zák. č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov). Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že takto zistená situácia odôvodňuje, aby žalovanému bolo neodkladným opatrením dočasne zakázané vstupovať do rodinného domu, v ktorom žije žalobca, a to v záujme predchádzania skutkom násilia a ochrany fyzickej i psychickej integrity žalobcu, ktoré sú ohrozované násilníckym konaním žalovaného.

7. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého uznesenia, aj vzhľadom na odvolacie námietky žalovaného možno doplniť, že účelom neodkladného opatrenia nariadeného podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP z dôvodu podozrenia z násilníckeho správania (psychického či fyzického) vo vzťahu k blízkej osobe, je zabrániť (predísť) akejkoľvek forme násilia, ktorým je navrhovateľ NO (obeť násilia) ohrozený, a eliminovať kontakt páchatelja domáceho násilia alebo osoby dôvodne podozrivej z takéhoto skutku s jeho obeťou. Chránenej osobe má byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana. Neodkladným opatrením možno osobe, proti ktorej návrh smeruje, uložiť, aby dočasne nevstupovala do domu alebo bytu, v ktorom chránená osoba býva. Neodkladné opatrenie má preventívnu funkciu, a preto nemožno jeho nariadenie podmieňovať požiadavkou preukázania násilného skutku. Ide o opatrenie vydané v záujme ochrany jednotlivých osôb (chránené osoby pritom nie sú

ohraničené kategóriou blízkych osôb vymedzených v ust. § 116 OZ), ak existujú závažné dôvody sa domnievať, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Z povahy neodkladných opatrení podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP, ako aj z ust. § 328 ods. 2 druhá veta CSP, podľa ktorého súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP rozhodne do 24 hodín od doručenia návrhu - je zrejmé, že v konaní o jeho nariadenie prevláda požiadavka rýchlosti konania nad zisťovaním spoľahlivosti tvrdených (všetkých) rozhodujúcich skutočností, čo znamená, že pre jeho nariadenie postačuje, ak podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, sa javia aspoň pravdepodobnými, pričom procesnú zodpovednosť v tomto smere nesie navrhovateľ neodkladného opatrenia. Pre nariadenie NO podľa § 325 ods. 2 písm. e), h) CSP postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie (hrozba) z fyzického či psychického násillia voči blízkej osobe a nie je podmienkou, aby v čase rozhodovania súdu o nariadení neodkladného opatrenia bol žalovaný za skutok násillia aj odsúdený či uznaný vinným zo spáchania prečinu alebo priestupku.

8. Pri neodkladnom opatrení nariadenom z dôvodu domáceho násillia nie je rozhodujúce, aký vzťah má účastník podozrivý z násillia k tomuto bytu alebo domu; dôležité je, že v ňom býva obeť, ktorú je potrebné dočasne chrániť, a preto je v tomto smere potrebné dočasne upraviť aj pomery strán. Rozhodujúcou skutočnosťou, ktorú je potrebné v tomto prípade skúmať je dôvodnosť podozrenia z násillia, ktoré nemusí byť len fyzické (telesné), ale môže spočívať aj vo forme psychického či emocionálneho týrania (vyhrážania, deprimovania a ponižovania). Násillím je akýkoľvek akt alebo zanedbanie, ktoré ovplyvňuje život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu osoby alebo ktoré závažne poškodzuje rozvoj jej osobnosti. Domáce násillie vzniká v súkromí rodiny a môže smerovať od ktoréhokoľvek člena rodiny ku ktorémukoľvek inému členovi rodiny; môže sa ho dopúšťať muž na žene, rodič na dieťati, aj dieťa na rodičovi, brat na sestre a podobne.

9. V prejednávanej veci bola osvedčená potreba dočasnej úpravy pomerov neodkladným opatrením a boli splnené zákonné podmienky na nariadenie NO. Súd prvej inštancie vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu správne skonštatoval dočasnosť úpravy pomerov strán sporu a uložil žalobcovi žalobnú povinnosť, keďže dospel k správne záveru, že hmotnoprávny nárok má byť riadne uplatnený žalobou (§ 336 ods. 1 CSP), nesprávne však postupoval, pokiaľ časové trvanie a účinky NO nelimitoval na určitú dobu v súlade s ust. § 330 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil napadnuté uznesenie a zároveň po zistení, že žalobca podal proti žalovanému v určenej lehote žalobu vo veci samej na Okresnom súde W. dňa 28.5.2018 (konanie je vedené pod sp. zn. 11C 37/2018), o zákaz vstupu do domu súp. č.XXXX na ul. Z. X v W., postaveného na parc. č. XXXX/XX - zast. plochy a nádvoria o výmere XXX m², zapísaného na LV č. XXXX kat. územie M., T. W., okres W., v súlade s cit. ust. určil, že nariadené neodkladné opatrenie bude trvať iba do doby právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

10. Odvolací súd dodáva, že podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie (zo zákona) zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené. V prípade, ak skôr odpadnú dôvody, pre ktoré bolo NO nariadené, súd podľa § 334 CSP na návrh môže neodkladné opatrenie zrušiť.

11. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerov hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, a to z dôvodov uvedených v ust. § 420 a nasl. CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.